

Filosofia i comunicació

SI FA UNS ANYS la premsa escrita era considerada el quart poder, ara, en temps de guerres digitals i de continuades escaramusses mediàtiques, la comunicació ho és tot!... O no, que dirien els creadors d'un conegut programa televisiu o el mateix J. M. Terricabras.

I és que aquest, la comunicació, és el tema de l'assaig del catedràtic de filosofia de la Universitat de Girona, J. M. Terricabras. Prou que ens adverteix que la tria no es justifica ni per la seva actualitat, ni pel seu interès temàtic, sinó pel mètode filosòfic emprat, l'anàlisi conceptual, però és ben legítim que als profans, més enllà de la brillantor expositiva i de la rigorosa racionalitat que traspuen totes les planes del llibre, ens interessin sobretot els temes tractats i les solucions (o dissolucions de confusions conceptuals) que ens proposa l'autor.

L'assaig explora quatre àmbits del món de la comunicació: la

comunicació humana, la comunicació mecànica i la intel·ligència artificial, l'àmbit social i l'opinió pública i, finalment, el camp de les ideologies i els valors.

I quina mena de preguntes es planteja analitzar, és a dir, resoldre, és a dir, dissoldre, el filòsof Terricabras? Preguntes com aquestes: Hi pot haver comunicació sense llenguatge? Els sentiments es comuniquen o es mostren? Hi pot haver la incomunicació total? Pot pensar una màquina? L'opinió pública és opinió popular? Hi pot haver una crisi total de valors? És inevitable la disjuntiva dogmatisme o relativisme?

Com es pot comprovar, l'interès teòric de la recerca està garantit. Però també l'interès pràctic, perquè la preocupació pedagògica de l'autor és manifesta (al capdavant, diu, la pedagogia és sempre una reflexió preocupada per obtenir certs resultats) i fa contínues exemplicacions empí-

riques d'allò que va esbrinant i va deduïnt en el camp conceptual.

Estem, doncs, davant d'un llibre de filosofia i no davant d'un document periodístic d'actualitat, ni tampoc davant d'un pamflet ideològic benintencionat. La preocupació de l'autor rau, i no s'està pas de remarcar-ho, en l'estil de pensar, en la manera de procedir racionalment més que en el contingut.

Ja és ben curiós, però, que això ens ho recordi el que, ben segur, deu ser a hores d'ara l'intel·lectual gironí més conegut a Catalunya, articulista habitual en diaris d'abast nacional, contertuli destacat en programes de ràdio i, sovint, portaveu i home de consens de plataformes ciutadanes diverses. El mateix que ens prevé d'aquells anomenats pensadors o intel·lectuals «disposats a parlar i opinar sobre qualsevol tema que se'ls proposi».

Xavier Besalú

Josep Maria TERRICABRAS
La comunicació.
Tòpics i mites de filosofia social.
Edicions Proa, Barcelona, 1996
Col·lecció Temes Contemporanis
núm. 8. 194 pàgines
II Premi Jaume Bofill
d'assaig de filosofia

novetats – novetats – novetats – novetats

- ALBAREDA i SALVADÓ, Joaquim; FERRER i JUANDÓ, Mònica. «L'impacte de la guerra de Succession (1705-1714) dans les comtés de Roussillon et de Cerdagne», dins *Le Roussillon de la Marca Hispanica aux Pyrénées-Orientales*. Perpignan, 1995, pàg. 261-276.
Annals, 30. Institut d'Estudis Empordanesos. Figueres, 1997, 485 pàg.
- ANORO i ZUFERRI, Francesc. *25 anys de Veterans*. Girona, Agrupació esportiva cultural Veterans de Sils, 1997, 95 pàg.
- ARBONÈS, Jordi. *L'agulla de plata*. Barcelona, Edicions Destino, 1997, 166 pàg.
- AUGÉ, Josep. *Pinzellades i records*. Figueres, Ajuntament de Castelló d'Empúries, 1997. 163 pàg.
- BLANCHON, Jean-Louis. «La Cerdagne de 1946 à 1948 ou la passage d'un trait d'union à une frontière presque étandre», dins *Le Roussillon...*, pàg. 325-338.
- COMADIRA, Narcís. *Fórmules magistrals*. Barcelona, Empúries, 1997. 72 pàg.
- Fonso de Lliurona, acordionista de l'Alta Garrotxa*. St. Esteve de Bas, Cercle Folkloric i Cultural Marboleny, 1997, 55 pàg.
- GAY, Josep Víctor; PUIGDEVALL, Narcís. *La Girona dolça*. Girona, Diputació i Caixa de Girona, 1997, 96 pàg. (Quaderns de la Revista de Girona, 72).
- LASSALLE, Victor. «Les chapieaux corinthiens de Sant Pere de Rodes et leurs semblances ou dérinés du Roussillon et du Languedoc», dins *Le Roussillon...*, pàg. 381-409.
- Obra numismàtica esparsa i inèdita de Joaquim Botet i Sisó*. Edició i capítols introductoris de M. Crusafont i Sabater. Barcelona, Societat Catalana d'Estudis Numismàtics-Institut d'Estudis Catalans, 1997, 444 pàg.
- PARALS, S.; FIGUERAS, M. D. *El teatre d'aficionats a la Bisbal: un segle de vida*. Olot, Ajuntament de la Bisbal d'Empordà, 1997, 246 pàg.
- PUIGVERD, Antoni. *Hivernació*. Barcelona, la Magrana, 1997, 51 pàg.
- ROCA i ROVIRA, Jordi. *The Verges Procecion*. Marlborough, FEP, 1997, 119 pàg.
- Romànic del Ripollès*. Pas a pas. Il·lustracions: Josep Oliveras. Textos: Xavier Valeri. Olot, Josep Oliveras, 1997, 119 pàg.
- ROQUÉ i JUTGLÀ, Robert. *Històries de les sardanes (I)*. Santa Coloma de F., Gup d'informadors sardanistes de Catalunya, 1997, 160 pàg.
- SANTAEULÀRIA, J.N. *Fusions. Comentaris de poesia catalana del segle XX*. Barcelona, la Magrana, 1997, 142 pàg.
- VICTOR, Sandrine. «Les salaires des ouvriers du bâtiment à Gérone au XVème siècle», dins *Anuario de Estudios Medievales*, 26/1 (1996), pàg. 365-390.
- VILLARONGA, L. *Monedes de plata emporitanes dels segles V-IV a. C.* Barcelona, Societat Catalana d'Estudis Numismàtics-Institut d'Estudis Catalans, 1997, 179 pàg.